

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213 130 7023/7224
Email: koinovouleftikos@justice.gov.gr

Αθήνα, 04 -04- 2024
Αρ. Πρωτ.: 84

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:
1. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού
2. Υπουργό Προστασίας του Πολίτη
3. Βουλευτές: Αθ. Αναγνωστοπούλου,
Αθ. Ηλιόπουλο, Θ. Πέρκα,
Δ. Τζανακόπουλο, Μ. Τζούφη,
Ευκλ. Τσακαλώτο,
Αλ. Χαρίτση
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση 3751/13-03-2024

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 3751/13-03-2024 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι βουλευτές κ.κ. Αθ. Αναγνωστοπούλου, Αθ. Ηλιόπουλος, Θ. Πέρκα, Δ. Τζανακόπουλος, Μ. Τζούφη, Ευκλ. Τσακαλώτος & Αλ. Χαρίτσης, με θέμα: «Οι πρόσφατοι ακραίοι τροπολακισμοί σε βάρος των τρανς συμπολιτών μας, στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, μας δείχνουν πως η κρατική αδιαφορία οδηγεί αναπόφευκτα σε κοινωνικό ρατσισμό.», θέτουμε υπόψη σας -κατά λόγο αρμοδιότητας- τα ακόλουθα:

Ο όρος γυναικοκτονία είναι σημαντικό να χρησιμοποιείται στην κοινωνία ώστε να καταδικάζει αποτρόπαιες συμπεριφορές, να ευαισθητοποιεί και να εκπαιδεύει δημιουργώντας υγιή κοινωνικά πρότυπα που θα σέβονται τις γυναίκες. Στο ποινικό μας, ωστόσο, σύστημα προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις ανθρωποκτονίας, δηλαδή της αφαίρεσης της ζωής ανθρώπινου όντος, η τιμωρία που επιβάλλεται είναι η εσχάτη των ποινών, δηλαδή η ποινή των ισοβίων. Ένας διαφορετικός νομικός χαρακτηρισμός της ανθρωποκτονίας, στο επίπεδο της ποινικής μεταχείρισης του δράστη, οδηγεί σε κάθε περίπτωση στην επιβολή της ποινής των ισοβίων.

Σημειώνεται ότι η ποινή των ισοβίων αφορά πλέον σε πραγματική έκτιση κατ' ελάχιστον 18 ετών κάθειρξη μετά τη ψήφιση του νόμου 5090/2024 (Α' 30/23-02-2024) υπό τον τίτλο: «Παρεμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιτάχυνση και την ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης – Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας». Παράλληλα, στον τομέα της ενδοοικογενειακής βίας με τον εν λόγω νόμο επιτυγχάνονται: α) η αναδιαμόρφωση των διατάξεων του ν. 3500/2006 (Α' 232) και η προσαρμογή τους στις παρούσες κοινωνικές συνθήκες και στη δικαιοπολιτική ανάγκη της προστασίας του θεσμού της οικογένειας, της ανηλικότητας και των θυμάτων - κυρίως των γυναικών - που πλήττονται με αυξανόμενη ένταση από φαινόμενα

ενδοοικογενειακής βίας, β) η ενίσχυση της ψυχολογικής στήριξης και της υλικής συνδρομής, καθώς και η κοινωνική αποκατάσταση των θυμάτων με διεύρυνση των αρμόδιων φορέων, γ) η πρόβλεψη ειδικής υποχρέωσης των επαγγελματιών για την καταγγελία των περιστατικών που υποπίπτουν στην αντίληψη τους και την προστασία τους απέναντι σε ενδεχόμενα ποινικών ή πειθαρχικών διώξεων και αξίωσης αστικών αποζημιώσεων δ) η διεύρυνση της διαδικασίας της ποινικής διαμεσολάβησης και ε) η ενίσχυση των δικονομικών και λοιπών μέσων που αποσκοπούν στην πρόληψη των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και στην παρεμπόδιση υποτροπής του δράστη.

Ιδιαίτερα, στο άρθρο 121 του Ν. 5090/2024, προβλέπεται πλέον ρητά ότι περιλαμβάνεται στο αδίκημα της ενδοοικογενειακής βίας κάθε μορφή βίας, συμπεριλαμβανομένης και της ψυχολογικής. Με τη διάταξη αυτή, η Χώρα εναρμονίζεται πλήρως με το άρθρο 33 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης.

Επιπλέον, με το άρθρο 14 του προαναφερθέντος νόμου, που τροποποίησε το άρθρο 82^A του Ποινικού Κώδικα [ν.4619/2019 (Α' 95)], η διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος για ρατσιστικούς λόγους αποτελεί επιβαρυντική περίσταση που οδηγεί σε προσαυξημένο πλαίσιο ποινής. Συγκεκριμένα προβλέπεται:

«Άρθρο 82 Α Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά ή σε βάρος ανηλίκου ή αδυνάμου προσώπου
Εάν έχει τελεστεί έγκλημα κατά παθόντος, η επιλογή του οποίου έγινε λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, το πλαίσιο ποινής διαμορφώνεται ως εξής:

α) Στην περίπτωση πλημμελήματος, που τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος, το ελάχιστο όριο της ποινής αυξάνεται κατά έξι (6) μήνες. Στις λοιπές περιπτώσεις πλημμελημάτων, το ελάχιστο όριο αυτής αυξάνεται κατά ένα (1) έτος.

β) Στην περίπτωση κακουργήματος το ελάχιστο όριο ποινής αυξάνεται κατά δύο (2) έτη.

Το παραπάνω πλαίσιο ποινής εφαρμόζεται και όταν τελείται έγκλημα με δόλο σε βάρος ανηλίκου ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και δεν προβλέπεται βαρύτερο πλαίσιο ποινής από άλλη διάταξη.»

Επισημαίνεται, ακόμα, ότι, εκτός από το νομοθετικό πεδίο, έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες και στο πεδίο της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των δικαστικών λειτουργών και των εισαγγελέων σε ζητήματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας. Ενδεικτικά, αναφέρουμε την ένταξη κατά την προεισαγωγική κατάρτιση των σπουδαστών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών του μαθήματος «ΕΣΔΑ και Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικά θέματα: Ομοφοβία, Ρατσισμός και Ξενοφοβία», για τις κατευθύνσεις της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, των ειρηνοδικών καθώς και της διοικητικής δικαιοσύνης, του μαθήματος «Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά» (άρθρο 82 Α ΠΚ.) για την κατεύθυνση των εισαγγελέων, του μαθήματος «Ειδικό Ποινικό Δίκαιο» για την κατεύθυνση της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης και του μαθήματος «Ειδικό Ποινικό Δίκαιο II» για την κατεύθυνση των εισαγγελέων. Επίσης, οι σπουδαστές όλων των κατευθύνσεων, στο στάδιο της προεισαγωγικής τους εκπαίδευσης, παρακολουθούν επιμορφωτικές ημερίδες με θέματα: 1. «Τα δικαιώματα των θυμάτων εγκληματικών πράξεων», 2. «Τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ στην έννομη τάξη», 3. «Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων – Δικαιώματα του Παιδιού – Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη».

Επιπρόσθετα, στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης για το έτος 2024 και στο πλαίσιο του Στόχου “ Προαγωγή της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων – συμμετοχή σε Εθνικό

Σχέδιο ”, προβλέπεται μεταξύ άλλων η Δράση: Σημαντικότερες Πολιτικές του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την προαγωγή της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων Έργο: -Λήψη πρωτοβουλιών για την προσθήκη των χαρακτηριστικών φύλων σε νομοθετικά κείμενα -Λήψη πρωτοβουλιών για την προσθήκη του κριτηρίου «χαρακτηριστικά φύλου» σε νομοθετικά κείμενα.

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι με αφορμή το πρόσφατο περιστατικό ρατσιστικής βίας στη Θεσσαλονίκη, ο αρμόδιος για την εν γένει εποπτεία υποθέσεων που αφορούν θέματα Ρατσισμού και Εμπορίας Ανθρώπων, Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Αν. Σκάρας, εξέδωσε την υπ’ αριθμ. 3/ 2068/14-03-2024 Εγκύκλιο, με θέμα: «Ρατσιστική Βία» απευθυνόμενη στους κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών της Χώρας και δι’ αυτών στους κ.κ. Εισαγγελείς Πρωτοδικών της περιφέρειάς τους **(επισυνάπτεται)**.

Κατά τα λοιπά αρμόδιοι να σας ενημερώσουν είναι οι συνερωτώμενοι Υπουργοί.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου

Γαβριέλα Σαρρή

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...3...
Αριθμός σελίδων συνημμένων:6...
Σύνολο σελίδων: 9